

Važni sklepi

Upravni odbor Glavne zadrugne zveze Slovenije je konec junija sprejel nekaj važnih sklepov, med njimi tudi naslednje:

Prvič, da se takoj začne s pripravami, da se zadrugne gostilne, konzumna trgovina, a prav tako komunalne, socialne in druge podobne aktivnosti izločijo iz zadrug, ki se morajo čim prej uveljaviti kot proizvajalne organizacije.

Drugič, da se pospeši vključevanje parcel iz zemljiškega sklada, ki so ostale nerazporejene, ali pa jih izkoriščajo zasebniki, v socialistična gospodarstva. Vzporedno s tem je treba vskladiti tudi pravno imovinske odnose v zemljiških knjigah z dejanskim stanjem.

Tretjič, lotiti se ekonomске analize poslovanja socialističnih gospodarstev in zadrugnih ekonomij, da bi mogli tudi na njih izvajati moderno proizvodnjo. Brez odlašanja se je treba lotiti izdelovanja proizvodnih planov po zadrugah, pri čemer je treba upoštevati vso na področju zadrug razpoložljivo zemljo.

Četrto, ukreniti potrebne ukrepe za izboljšanje zemljiške službe, ki naj postane organizator socialistične proizvodnje na zadrugnih posestvih in proizvajalnih skupnostih in naj pospešuje napredek kmetijske proizvodnje v celoti tako v zadrugah kakor tudi na posestvih individualnih kmetijskih proizvajalcev.

Peti, izdelati plan vzgoje kadrov v kmetijstvu, posebno upravnikov in knjigovodij.

Šesti, neposredno sodelovati pri izdelavi republiških, okrajnih in občinskih perspektivnih planov za razvoj kmetijstva. Na podlagi teh planov pripraviti perspektivne letne plane zadrug in poslovnih zvez kot osnovo za bodoče delo v planskem investiranju.

Velik pridelek pšenice v Vojvodini

Po ocenitvi znaša letošnji pridelek pšenice v Vojvodini 21 stotov. To je več kakor 50 % več od devetletnega vojvodinskega povprečja. Devetletno povprečje pridelka v Vojvodini je znašalo 13,6 stota, a v Jugoslaviji 11,9 stota.

Med socialističnim in individualnim sektorjem so velike razlike v pridelkih. Cenijo, da znaša povprečni pridelek pšenice v Vojvodini na socialističnem sektorju 30 stotov, na individualnih gospodarstvih pa 19,1 stota. To pomeni, da je zaradi dosedanjih investicij pridelek na socialističnem sektorju za 57 odstotkov večji kakor na zasebnem.

Posamezne kmetijske organizacije, z druge in kmetijska posestva so dosegla zelo visoke pridelke. Znan je že rekord drevesnice v Subotici, ki je na 5 ha pridelala po 70 stotov pšenice na ha. Po tej poti so šla tudi številna kmetijska posestva, katerih pridelki so razvidni iz naslednje razpredelnice:

	Stotov pšen. na ha	na površini v ha
»Krivajac« v Stari Moravici	35	600
»Pobeda« v Bački Topoli	35	297
»Čoka« v Banatu	35	28
»Sremski borac« v Erdeviku	31	—
»Bratstvo i jedinstvo« v Bečeju (ječmen)	39	500
»Pobeda« v Vladimircih (ječmen)	31	60

Številne zadrugne ne zaostajajo glede pridelka za kmetijskimi posestvi. Navaja-

mo samo nekaj primerov visokih pridelkov, ki so bili doseženi v zadrugah:

	Stotov pšen. na ha	na površini v ha
»Trešnjevac« pri Senti	37	107
KOZ v Bajmoku	36	4
»Seljak« v Subotici	62	—

Nekatere izmed navedenih kmetijskih organizacij so dosegle na manjših parcelah znatno večje pridelke od svojega povprečja. Tako je na primer kmetijsko posestvo v Stari Moravici na eni tabli 21 ha doseglo pridelek 40 stotov pšenice na ha, obdelovalna zadruga »Trešnjevac« pri Senti pa na parceli 5 ha 30 stotov na hektar itd.

Ti podatki kažejo, da so številne zadrugne in kmetijska posestva napravile velik korak v smeri napredka proizvodnje. To pa je šele začetek velikih naporov za napredek kmetijske proizvodnje. Se le ko bodo ti rezultati postali last vseh kmetijskih organizacij in tudi individualnih kmetovalcev, bo mogoče govoriti o popolnem uspehu v pospeševanju napredka kmetijstva. M. Naumović

Prve tone merino volne iz Like

Statistični podatki kažejo, da je na področju Like približno 300 tisoč ovac. Naša tekstilna industrija pa je od tega imela malo koristi. Skoraj vso volno, ki je precej slabe kakovosti, so predelovali v samih gospodarstvih ali v primitivnih obratih za predelavo, v tako imenovanih mikalnica.

Potem ko so ovce ostrigli, bo te dni prvič odšlo v tekstilne tovarne približno 3000 kg zelo kakovostne merino volne. Dolej je bilo namreč meriniziranih približno 7000 ovac. Kmetje, ki so začeli rediti to vrsto ovce, so bili prijetno presenečeni, ker so se dokazovanja kmetijskih strokovnjakov dejansko uresničila. Namesto enega kilograma volne, kolikor ga povprečno daje pramenka, so dobili tri kilograme merino volne na ovco. To volno je mogoče bolj sigurno prodati po dvakrat višji ceni. Zato je razumljivo, da se kmetje letos še bolj zanimajo za rejo merino ovac.

Če sodimo po dosedanjih uspehih v merinizaciji ovac, lahko pričakujemo, da bodo v petih prihodnjih letih v Liki merinizirali skoraj vse ovce. V perspektivnem planu je določeno, da bodo v petih letih umetno oplodili približno 10.000 ovac. Prve tone volne, ki jo bodo letos dobile tekstilne tovarne, so samo skromen začetek večje proizvodnje merino volne v tem kraju.

No, proizvodnja volne ni edini živalski proizvod, ki ga je začela Lika proizvajati za industrijske potrebe. Letos je na paši in pitanju v Liki 6000 glav živine namenjene za klanjsko industrijo. Računajo, da znaša dnevni prirast mesa na žival en kilogram ali šest ton na dan.

Da bi se izboljšale možnosti za pašo in pitanje živine, nameravajo zgraditi umetna napajališča kakor tudi podzemeljske jezove za zbiranje vode, ki je v teh gorskih krajih primanjkuje, posebno sedaj med poletjem. F. Svetić

USPEH ZADRUGE V ČEMERNICI

NERODOVITNA ZEMLJA POSTAJA RODOVITNA

Cemernica je majhna vas, ki je oddaljena od Vrginmosta približno 7 km. Kakor vse vasi na Kordunu je preprežena z manjšimi in večjimi gozdnimi nasadi, slivniki, ornicami in travniki. Ko greste skozi vas, vidite precej velike zemljiške površine pod praproto, trnjem in drugo divjo rastjo. To zemljo so imeli za nerodovitno, a tudi živina se je redko pasla na njem.

Kmetijska postaja in kmetijska zadruga iz Vrginmosta sta prvi poskušali prepričati kmetovalce, da je mogoče spremeniti to zemljišče v plodno in ga dobro izkoristiti za gojitve raznih kmetijskih kultur.

Lani je zadruga v Vrginmostu v sodelovanju s kmetijsko postajo izvršila poskus na 10 oralih takega zemljišča, na katerem so posejali hibridno koruzo, pšenico in krmne rastline. Pridelki so bili trikrat večji, kakor jih dosežejo drugače. To je spodbudilo zadrugo, da je letos razširila poskuse na približno 40 oralov takih neplodnih površin. Ta zemlja je posejana z italijansko pšenico in s hibridno koruzo. Posevki so izvrstni. Po oceni agnoma kmetijske postaje se bo gibal pridelek italijanske pšenice okrog 20 stotov na oral, kar pomeni za ta kraj pravi rekord.

To ni edini uspeh zadruge iz Vrginmosta pri pospeševanju kmetijske proizvod-

Na ekonomiji v vasi Cemernici so lani zasadili prvi nasad malin na Kordunu na površini 25 oralov. To zemljo so izkrcili, ker sta prej na njej rasla praproti in trnje. Malinov nasad je lani slabo napredoval, ker so ga napadli rastlinski škodljivci. Letos so ga pognojili, okopali in zaprašili in ga tako obvarovali boleznih in škodljivcev. Prav te dni so začeli nabirati maline. Nabrali so jih približno 1500 kg, ki so jih takoj tu na ekonomiji predelali v pulpo in pripravili za izvoz. Pričakujejo, da bodo letos v malinovem nasadu nabrali približno 6000 kg malin in zaslužili približno 1.200.000 din. S tem zaslužkom bodo plačali vse stroške v zvezi s poskusi z žitom na ekonomiji.

Vse to je vplivalo, da so se tamkajšnji kmetovalci začeli zanimati za delovanje zadrug. Mnogo jih sodeluje z zadrugo. Letos so kontrahirali 200 oralov hibridne koruze in 100 oralov pšenice. Hkrati se je letos vpisalo v zadrugo sto novih gospodarstev, tako da ima sedaj 260 članov.

Uspeh teh poskusov v Vrginmostu je po mnenju strokovnjakov zelo pomemben za kmetijstvo v tem in drugih podobnih krajih — Liki, Baniji, na vsem Kordunu — ki imajo precej take zapuščene zemlje. Sedaj je dokazano, da so v takem zemljišču, ki meri približno 200.000 ha, še neslutene možnosti za proizvodnjo z uporabo preprostih in cenjenih zemljiških melioracij.

I. Palangić